

Nr 299.

Av herr Nilsson, Johan, i Malmö, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 100 föreslås införande av kyrkofullmäktige, vilka skulle övertaga beslutanderätten i församling med mera än 3,000 invånare. Kyrkostämmas befogenhet skulle inskränkas till särskilt angivna ärenden. Kyrkostämma har i många fall varit sammansatt av tillfälliga majoriteter, som ibland fattat beslut utan att kanske taga nödig hänsyn till av stämma tidigare fattade beslut. Med att överlämna beslutanderätten åt kyrkofullmäktige avses att vinna större stabilitet i kyrkliga församlingarnas arbete. Huruvida denna fördel skulle vinnas med införandet av kyrkofullmäktige måste dock bliva beroende av det intresse, som från samhällsmedlemmarnas sida kom att ägnas valen av kyrkofullmäktige. Om uppslutningen till valen ifråga blev lika lamt som det ibland varit vid kyrkostämman, skulle den ur valen framgångna kyrkofullmäktigerepresentationen icke bli ett uttryck för samhällsmedlemmarnas uppfattning, ej heller skulle kyrkofullmäktiges beslut komma att ge uttryck åt de meningar, som samhällsmedborgarna tänkte i vissa till kyrkoförvaltningen hörande frågor.

Huru som helst härmed, så komma dock vissa missförhållanden med eller utan kyrkofullmäktigeinstitutionen att råda även i fortsättningen. Detta gäller särskilt rätten att beskatta kommunens medborgare. För närvarande beskattas de från två håll, nämligen av den borgerliga kommunen och den kyrkliga församlingen. Oberoende av varandra uppgöra och fastställa de två institutionerna var för sig stat om inkomster och utgifter. Därefter uppstår automatiskt den kommunalskatt, som den borgerliga kommunens medlemmar ha att erlagga. Reda och stabilitet i finanserna vinnas icke genom att två beskattningsmyndigheter finnas inom kommunen. Stadga i detta avseende åstadkommes endast om en beskattningsmyndighet finnes inom kommun. Då bli utgifterna för både kommunala och kyrkliga ändamål prövade i ett sammanhang och några överraskningar i ekonomiskt avseende behöver ej uppstå.

Beskattningsrätten bör alltså tillkomma endast den borgerliga kommunen. Den har också lagt sig allt större vinn om att med kloket handhava beskattningsmyndighetens befogenhet. Innan ett anslag för utgifter av kommuns fullmäktige slutgiltigt fastställles, passerar det flera förberedande myndigheter, inom

vilka det undergår en mycket noggrann prövning. Härigenom har den borgerliga kommunen ernått kvalifikationer, vilka gör den väl skickad att även omhändervha prövningen och beslutanderätten av utgifterna för den kyrkliga församlingen. Kyrkoråden skulle genom en dylik ordning förbereda och upprätta förslag till de kyrkliga församlingarnas utgifter. I stället för att utgifts- och budgetförslagen skulle överlämnas till kyrkostämma eller kyrkofullmäktige, skulle dessa passera de förberedande myndigheter i den borgerliga kommunen för att slutligt avgöras och fastställas av kommunal- eller stadsfullmäktige. Härigenom kom således endast en myndighet att beskatta en kommuns medborgare nämligen den borgerliga kommunen. Samma förhållanden tillämpas av staten. Kyrkomötet behandlar t. ex. en hel del kyrkliga ärenden, men rätt att beskatta statens medborgare tillkommer icke mötet ifråga utan allenast riksdagen. Det är fullt logiskt, att den borgerliga kommunens fullmäktige ha samma beslutanderätt ifråga om de lokala utgifterna för kyrkliga ändamål som riksdagen har för hela landet.

Denna anordning för beslut om de kyrkliga församlingarnas utgifter kan tillämpas oberoende av både kyrkostämma och kyrkofullmäktige. Med överlämnandet av beslutanderätten på den borgerliga kommunen bleve emellertid kyrkofullmäktigeinstitutionen utan mening. Lämpligast vore därför att nu avslå Kungl. Maj:ts förslag i den del som avser införandet av kyrkofullmäktige samt att genom Kungl. Maj:t få till stånd en utredning, varigenom beslutanderätten angående de kyrkliga församlingarnas utgifter endast tillkommer den borgerliga kommunen.

Under åberopande av vad som ovan anförts tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 100 i den del som avser införandet av kyrkofullmäktige samt i skrivelse hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag om den borgerliga kommunens övertagande av beslutanderätten även vad angår ekonomiska frågor och utgifter för de kyrkliga församlingarna.

Stockholm den 11 mars 1930.

I motionens syfte instämma:

Olof Olsson.

Joh. Nilsson,
Malmö.

Värner Rydén.